

СПЕЦИФИКАЦИЯ

ЗА РАЗМЕРИ И КАЧЕСТВО НА АСОРТИМЕНТИ ДЪРВЕСИНА, КОИТО СЕ ДОБИВАТ И ПРОДАВАТ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ТП ДЛС „ЧЕРНИ ЛОМ“ ГР. ПОПОВО

КАТЕГОРИИ ДЪРВЕСИНА (АСОРТИМЕНТИ) ОТ ИГЛОЛИСТНИ ДЪРВЕСНИ ВИДОВЕ

- **ЕДРА СТРОИТЕЛНА ДЪРВЕСИНА:**
Трупи за бичене;
- **СРЕДНА СТРОИТЕЛНА ДЪРВЕСИНА:**
Трупи за бичене;
Обли греди;
Минни подпори;
Технологична дървесина;
- **ДРЕБНА СТРОИТЕЛНА ДЪРВЕСИНА:**
Ритловици;
Колове;
Технологична дървесина;
- **ДЪРВА ЗА ОГРЕВ:**
Дърва за огрев;
ОЗМ;
Технологична дървесина от дърва.

Добиват се и се продават най-ценни асортименти, като приоритетно се добиват трупи за бичене, греди, минни подпори и ритловици.

Дървесината, която се измерва в плътен кубичен метър, се кубира и надписва на челото на асортимента, като при наличие на гнилото същата се приспада. Измерването се извършва без кора.

АСОРТИМЕНТИ ОТ ИГЛОЛИСТНИ ДЪРВЕСНИ ВИДОВЕ

1. ТРУПИ ЗА БИЧЕНЕ

ДЪЛЖИНА - от 2 до 5 м., с градация през 50 см.

ДОПУСТИМА НАДМЯРКА - до 4 см.

Трупите за бичене включват:

Трупи с диаметър на тънкия край от 30 до 49 см (едра строителна дървесина);

Трупи с диаметър на тънкия край от 18 до 29 см (едра строителна дървесина);

Трупи с диаметър на тънкия край от 15 до 17 см (средна строителна дървесина);

Трупите за бичене трябва да отговарят на следните изисквания:

ЧЕПОВЕ:

а) здрави - сраснали и частично сраснали с дървесината - допускат се без ограничения на броя и размера;

б) не сраснали - допускат се до 5 бр. средно на линеен метър с диаметър до 60 мм или до 3 бр. на линеен метър, без ограничения на големината.

ВЪТРЕШНИ ГНИЛОТИ И КУХИНИ: не се допускат.

ОЦВЕТЯВАН: не се допуска, с изключение на лъжливо ядро при дървесен вид ела.

ПУКНАТИНИ :

а) в една равнина - с дължина до 14 от дължината на трупа;

б) в повече от една равнина - не се допускат, освен в случаите, когато пукнатините са повърхностни - с дължина до 5 см;

КРИВИНИ: едностранни до 3 %, двустранни до 1,5 % от дължината.

ЧЕРВОЯДИНА - допуска се с дълбочина до 3 мм.

Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

2. ОБЛИ ГРЕДИ

ДЪЛЖИНА - от 2 до 5 м, с градация през 50 см и допустима надмярка до 4 см.

Облите греди включват секции с диаметър на тънкия край от 11 до 14 см;

Облите греди са едно качество и отговарят на следните изисквания:

ЧЕПОВЕ

а) здрави - сраснали с дървесината. Не се вземат под внимание до 30 мм. Над 30 мм се допускат 6 бр. на 1 м с диаметър до 80 мм.

б) здрави - частично сраснали и несраснали с дървесината. Допускат се ограничения до 3 бр. средно на 1 м с диаметър до 60 мм;

в) гнили — допускат се 1 бр. средно на 1 м с диаметър до 40 мм.

ПУКНАТИНИ :

а) радиални от съсъхване - допускат се с дълбочина по радиуса на напречното сечение до $\frac{1}{2}$ от диаметъра на съответния отрез и с дължина до 60 см;

б) сърцевинни - допускат се в централната част с дължина по сечението до $\frac{1}{2}$ от диаметъра на съответния отрез;

в) мразобойни - допускат се с дълбочина до $\frac{1}{2}$ от диаметъра на съответния отрез.

КРИВИНИ:

а) едностранни - допускат се в размер до 3 % от дължината на гредата;

б) двустранни - допускат се до 1,5 % от дължината на гредата.

ОЦВЕТЯВАНЕ - допуска се вътрешно и беловинно оцветяване.

ГНИЛОТА - не се допуска.

Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

3. МИННИ ПОДПОРИ

ДЪЛЖИНА - от 2 до 5 м, с градация през 50 см и допустима надмярка до 4 см.

Минните подпори включват секции с диаметър на тънкия край от 8 до 10 см;

Минните подпори са едно качество и отговарят на следните изисквания:

ЧЕПОВЕ

а) здрави - сраснали с дървесината. Не се вземат под внимание до 30 мм. Над 30 мм се допускат 6 бр. на 1 м с диаметър до 80 мм.

б) здрави - частично сраснали и несраснали с дървесината. Допускат се ограничения до 3 бр. средно на 1 м с диаметър до 60 мм;

в) гнили - допускат се 1 бр. средно на 1 м с диаметър до 40 мм.

ПУКНАТИНИ-

а) радиални от съсъхване - допускат се с дълбочина по радиуса на напречното сечение до $\frac{1}{2}$ от диаметъра на съответния отрез и с дължина до 60 см;

б) сърцевинни - допускат се в централната част с дължина по сечението до $\frac{1}{2}$ от диаметъра на съответния отрез;

в) мразобойни - допускат се с дълбочина до $\frac{1}{4}$ от диаметъра на съответния отрез.

КРИВИНИ-

а) едностранни - допускат се в размер до 3 % от дължината;

б) двустранни - допускат се до 1,5 % от дължината.

ОЦВЕТЯВАНЕ - допуска се вътрешно и беловинно оцветяване.

ГНИЛОТА - не се допуска.

Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

4. РИТЛОВИЦИ

ДЕБЕЛИНА - от 4 до 7 см на тънкия край и до 10 см диаметър на дебелия край.

ДЪЛЖИНА - до 4 м с градация 0,5 м и допустима надмярка до 5 см.

КРИВИНИ - едностранни до 3%, разностранни до 1 % от дължината.

ЧЕПОВЕ - здрави, срастнали и частично срастнали се допускат. Гнили - до 1 бр. на 1 л.м, с размер до 1/5 от диаметъра на тънкия край.

ОЦВЕТЯВАНЕ - допуска се.

ГНИЛОТА - не се допуска.

Ритловиците трябва да са гладко окастрени и краищата гладко, перпендикулярно отрязани на дължина. Измерват се в линейни метри, а се предават в кубични метри, като се смятат по 200 л.м. в пл.кубичен метър. Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

5. КОЛОВЕ

ДЕБЕЛИНА - до 4 см на тънкия край.

ДЪЛЖИНА - до 3 м с градация 0,1 м и допустима надмярка до 4 см.

Измерват се в л.м (600 л.м в пл.кубичен метър).

Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

6. МАТЕРИАЛИ ЗА ЦЕЛУЛОЗА

Разделят се на две групи

I група - технологична от средна строителна дървесина и дребна строителна дървесина;

II група - технологична дървесина от дърва - обли и цепени, добити от върхове, клони и цепени стъблени части - не обелени.

РАЗМЕРИ -

I група - дължина от 1 до 4 м, с градация през 0,5 м и дебелина на тънкия край от 4 до 17 см, допустима надмярка до 5 см;

II група - дължина 1 м. Допустима надмярка 5 см. Дебелина - диаметъра на тънкия край най-малко 4 см, на дебелия до 20 см. За цепените, дебелината се определя по хордата и същата има дължина най-малко 4 см и не повече от 20 см.

Чепове - здрави, срастнали, несрастнали и падащи - без ограничения.

ГНИЛОТА - не се допуска.

Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

7. ОБЛИ МАТЕРИАЛИ ЗА ЗАНАЯТЧИЙСКА ПРЕРАБОТКА

Размери на облите материали за занаятчийска преработка са:

Дължина - от 1 до 3 м, градация през 50 см.

Дебелина - на тънкия край над 15 см.

Допуска се надмярка в дължината до 4 см.

ЧЕПОВЕ - без ограничения.

ВЪТРЕШНА ГНИЛОТА И КУХИНА - допуска се в централната част на трупа при положение, че има здрава периферна част най-малко 10 см.

КРИВИНИ - едностранна до 6%, двустранна - до 3% от дължината.

Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

8. ДЪРВА ЗА ОГРЕВ

ДЪЛЖИНА - от 0,30 до 1 м през 5 см, с допустима надмярка до 5 см.

ДЕБЕЛИНА - обли дърва с диаметър от 2 до 14 см. Дървата, с диаметър над 15 см се разцепват на толкова части, че най-дългата линия на разцепване да не надвишава 20 см.

Допускат се недостатъци на дървесината.

КАТЕГОРИИ ДЪРВЕСИНА (АСОРТИМЕНТИ) ОТ ШИРОКОЛИСТНИ ДЪРВЕСНИ ВИДОВЕ

➤ ЕДРА СТРОИТЕЛНА ДЪРВЕСИНА:

- Трупи за бичене;
- Трупи за шперплат;
- Тунелни подпори;

➤ СРЕДНА СТРОИТЕЛНА ДЪРВЕСИНА:

- Трупи за бичене;
- Обли греди;
- Минни подпори;
- Технологична дървесина;

➤ ДРЕБНА СТРОИТЕЛНА ДЪРВЕСИНА:

- Мертеци;
- Колове;
- Технологична дървесина;

➤ ДЪРВА ЗА ОГРЕВ:

- Дърва за огрев;
- ОЗМ;
- Технологична дървесина от дърва.

Добиват се и се продават най-ценни асортименти, като приоритетно се добиват трупи за бичене, тунелни подпори, минни подпори, греди, мертеци и колове.

Дървесината, която се измерва в плътен кубичен метър, се кубира и надписва на челото на асортимента, като при наличие на гнилото същата се приспада. Измерването се извършва с кора.

АСОРТИМЕНТИ ОТ ШИРОКОЛИСТНИ ДЪРВЕСНИ ВИДОВЕ

1. ТРУПИ ЗА БИЧЕНЕ

ДЪЛЖИНА - от 2 до 5 м, с градация през 50 см, като се допуска за дъб, орех, бряст, череша, явор, ясен, круша, брекина, клен, липа от 1 до 5 м.

НАДМЯРКА - до 4 см.

Трупите за бичене включват:

Трупи с диаметър на тънкия край от 30 до 49 см (едра строителна дървесина);

Трупи с диаметър на тънкия край от 18 до 29 см (едра строителна дървесина);

Трупи с диаметър на тънкия край от 15 до 17 см (средна строителна дървесина);

Трупите за бичене трябва да отговарят на следните изисквания:

ЧЕПОВЕ - до 8 см без ограничение на броя и до 2 чепа на 1 л.м без ограничение на размера, когато са здрави и до 3 чепа с дължина до 6 см, когато са гнили 1 бр. без ограничение на диаметъра.

ВЪТРЕШНИ ГНИЛОТИ И КУХИНИ - не се допускат.

ОЦВЕТЯВАНЕ - не се допуска, с изключение на лъжливо ядро.

ПУКНАТИНИ - допуска се сърцевинна пукнатина до $\frac{1}{2}$ от дължината на трупа ;

КРИВИНИ - едностранни до 3 %, разностранни до 1,5 % от дължината.

НАТРЪПВАНЕ - не се допуска.

ОТЛУПИ ОТ МРАЗ И ОТ СЪСЪХВАНЕ - допускат се до $\frac{1}{5}$ от диаметъра.

СБЕЖИСТОСТ И УДЕБЕЛЯВАНЕ НА ДЪНЕРА - допускат се.

ЧЕРВОЯДИНА - не се допуска.

Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

2. БУКОВИ ТРУПИ ЗА ШПЕРПЛАТ

ДЪЛЖИНА - 1,40 м; 1,70 м; 2,20 м; 2,40 м; 2,80 м; 3,40 м; 3,60 м; 4,40 м; 4,95 м; 5,10 м, с допустима надмярка 2 см.

ДЕБЕЛИНА - от 22 см на тънкия край до 90 см на дебелия край (измерен е кора).

КРИВИНИ - едностранни до 2% за трупи с диаметър на тънкия край до 40 см и до 3% за по-дебелите трупи. Двустранни до 1% за трупите с диаметър на тънкия край до 40 см и 1,5% за по-дебелите трупи.

ЧЕПОВЕ:

а)здрави - допускат се без ограничение с диаметър до 3,5 см, допускат се на основна секция 1 бр. с диаметър 5 см и 1 бр. от 5 до 15 см. Допускат се с диаметър до 15 см без ограничение на броя при положение, че лежат в една права ивица е широчина до 30 см.

б)частично сраснали - допускат се без ограничение на броя е диаметър до 2 см, допускат се на основна секция 1 бр. с д. до 12 см и без ограничение на броя при положение, че лежат в една права ивица с широчина 30 см във всяка основна секция.

ЛЪЖЛИВО ЯДРО - допуска се в централната част на трупите е размери до 60 % от диаметъра на тънкия край, а в трупите без чепове се допуска до 70% от диаметъра на т.к.

ДВОЙНО СЪРЦЕ - допуска се при условие, че двата центъра попадат в окръжност с център геометрическият такъв на трупите и диаметър на окръжността 12 см за трупите е дебелина до 40 см на тънкия край и 18 см за по-дебелите.

ЕЛИПСОВИДНОСТ - допуска се разлика в двата взаимно перпендикулярни диаметъра, до 10% за трупите с диаметър до 40 см на тънкия край и 15 % за по-дебелите при условие, че лъжливото ядро не е повече от 60%.

ПУКНАТИНИ - челни сърцевини - допускат се с дължина на челото до 1/2 от радиуса и по дължина до 50 мм.

МРАЗОВОЙНИ - допускат се за трупи с диаметър над 40 см при положение, че няма чепове по-големи от 3,5 см. Допуска се приземният труп да има засек на дебелия край от 8 см по дължина на трупа.

Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

3. ТРУПИ ЗА ШПЕРПЛАТ ОТ МЕКИ ШИРОКОЛИСТНИ

ДЪЛЖИНА - 1,40 м; 2,20 м; 2,40 м; 2,80 м; 3,60 м; 4,40 м; 4,95 м; 5,50 м; 5,75 м, а за квадратен шперплат 1,70 м; 3,40 м и 5,10 м, с допустима надмярка 2 см.

ДЕБЕЛИНА - диаметърът на тънкия край на трупите трябва да е най-малко 25 см и най-много 90 см на дебелия край (измерен с кора).

КРИВИНИ - едностранни до 2% и двустранни до 1%.

ЧЕПОВЕ:

а)здрави, сраснали - допускат се;

б)частично сраснали - не се вземат под внимание с диаметър до 10 мм. Допускат се по 2 броя на 1 м, с диаметър до 50 мм и по един, с диаметър 100 мм, във всяка основна секция;

в)несраснали - не се допускат;

ЛЪЖЛИВО ЯДРО, без признаци на загниване - допуска се.

ДВОЙНО СЪРЦЕ - допуска се с разстояние между центровете до 15 см.

ЕЛИПСОВИДНОСТ - допуска се с разлика между двата взаимно перпендикулярни диаметъра до 10% от отреза на трупа.

ПУКНАТИНИ :

а)от съсъхване - допускат се с дължина по челото до 1/2 от радиуса на съответния отрез и по дължината на трупа до 100 мм;

- б) сърцевинни - допускат се с дължина до $1/3$ от радиуса на съответния отрез;
в) мразобойни — не се допускат;
г) отлупи - допускат се пълни и частични отлупи в централната част на трупите.
ЯДРОВА ГНИЛОТА - Допуска се само в централната част с диаметър до 12 см за трупи с диаметър до 40 см и до 18 см за трупи с диаметър над 40 см.
БЕЛОВИННА ГНИЛОТА - не се допуска.
НАТРЪПВАНЕ - на се допуска.
Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

4. ТУНЕЛНИ ПОДПОРИ

- ДЪЛЖИНА - от 3 до 6 м, с градация през 50 см, с допустима надмярка до 3 см.
ДЕБЕЛИНА - най - малко 18-22 см на тънкия край и до 30 см на дебелия край.
По качество на дървесината тунелните подпори трябва да отговарят на следните изисквания:
ЧЕПОВЕ :
а) здраво сраснали - допускат се до 1 бр. средно на 1 м, с диаметър до 60 мм;
б) гнили - не се допускат., както и натръпване, плодни тела на гъби и надупчване на дървесината.
ПУКНАТИНИ -
а) от съсъхване - радиални едностранни- допускат се с дължина до $1/3$ от радиуса на съответния отрез. Не се допускат едновременно 2 радиални пукнатини по направление на един от диаметрите от двете противоположни страни.
ОТЛУПИ - допускат се пълни и частични отлупи с размер на диаметъра на вътрешната отделна част не по вече от $1/4$ от диаметъра на съответния отрез.
КРИВИНИ - прости до 3 %, сложни - в една плоскост до 1,5 %.
Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

5. МИННИ ПОДПОРИ

- ДЪЛЖИНА - от 2 до 5 м, с градация през 50 см и допустима надмярка до 4 см.
ДЕБЕЛИНА - най - много 18 см на дебелия край.
Минните подпори включват секции с диаметър на тънкия край от 10 до 12 см;
Минните подпори са едно качество и отговарят на следните изисквания:
ЧЕПОВЕ
а) здрави - сраснали с дървесината. Не се вземат под внимание до 30 мм. Над 30 мм се допускат 6 бр. на 1 м с диаметър до 80 мм.
б) здрави - частично сраснали. Допускат се ограничения до 3 бр. средно на 1 м с диаметър до 60 мм;
в) гнили - не се допускат
ПУКНАТИНИ-
а) радиални от съсъхване - допускат се с дълбочина по радиуса на напречното сечение до $1/3$ от диаметъра на съответния отрез и с дължина до 60 см;
б) сърцевинни - допускат се в централната част с дължина по сечението до $1/3$ от диаметъра на съответния отрез;
в) отлупи - допускат се пълни и частични отлупи с размер на диаметъра на вътрешната отделна част не по вече от $1/4$ от диаметъра на съответния отрез.
КРИВИНИ:
а) едностранни - допускат се в размер до 3 % от дължината;
б) двустранни - допускат се до 1,5 % от дължината.
ОЦВЕТЯВАНЕ - допуска се вътрешно и беловинно оцветяване, без признаци на загиване.
ГНИЛОТА и НАТЪРТВАНЕ- не се допуска.
ЧЕРВОЯДИНИ- допускат се при дъбови подпори, повърхности, причинени от корояди - ликояди до 2 мм. Надупчване на дървесината не се допуска.
Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

СБЕЖИСТОСТ-допуска се най много до 2,5% на линеен метър средно за цялата дължина.

6. ОБЛИ ГРЕДИ

ДЪЛЖИНА - от 2 до 5 м, с градация през 50 см и допустима надмярка до 4 см.

ДЕБЕЛИНА - диаметър на тънкия край от 8 см до 14 см.

Облите греди са едно качество и отговарят на следните изисквания:

КРИВИНИ:

а) едностранни - допускат се до 3 % от дължината на гредата;

б) двустранни - допускат се до 1,5 % от дължината на гредата.

ГНИЛОТА - не се допуска.

ПУКНАТИНИ :

а) радиални от съсъхване - допускат се с дълбочина по радиуса на напречното сечение до $\frac{1}{2}$ от диаметъра на съответния отрез с дължина до 60 см;

б) сърцевинни - допускат се в централната част, с дължина по сечението до $\frac{1}{2}$ от диаметъра на съответния отрез;

в) мразобойни - допускат се т, с дълбочина до $\frac{1}{2}$ от диаметъра на съответния отрез.

Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

7. МЕРТЕЦИ

ДЪЛЖИНА - до 4 м, с градация 0,5 и допустима надмярка до 4 см.

ДЕБЕЛИНА - от 4 до 7 см диаметър на тънкия край и до 9 см диаметър на дебелия край.

КРИВИНИ - едностранна до 3%, разностранни до 1% от дължината.

ЧЕПОВЕ:

а) здрави - допускат се;

б) гнили - допускат се 1 бр. на 1 м, с размер до 1/10 от диаметъра на дебелия край.

ОЦВЕТЯВАНЕ - не се допуска.

ГНИЛОТИ - не се допускат.

Мертеците трябва да са гладко окастрени от клоните, а краищата им да са перпендикулярно отрязани. Измерват се в линейни метри, а се предават в кубични метри, като се смятат 200 л.м в плътен кубичен метър. Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

8. КОЛОВЕ

ДЪЛЖИНА - до 3 м, с градация през 0,10 м и допустима надмярка до 4 см.

ДЕБЕЛИНА - до 4 см на тънкия край.

Измерват се в линейни метри, а се предават в кубични метри, като се смятат 600 л.м в плътен кубичен метър.

Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

9. МАТЕРИАЛИ ЗА ЦЕЛУЛОЗА

Разделят се на две групи

I група - технологична дървесина от средна строителна дървесина и дребна строителна дървесина;

II група - технологична дървесина от дърва - обли и цепени, добити от върхове, клони и цепени стъблени части - не обелени.

РАЗМЕРИ -

I група - дължина от 1 до 4 м, с градация през 0,5 м и дебелина на тънкия край от 4 до 17 см, с допустима надмярка до 5 см;

II група - дължина 1 м. Допустима надмярка 5 см. Дебелина - диаметъра на тънкия край най-малко 4 см, на дебелия до 20 см. За цепените дебелината се определя по хордата и същата има дължина най-малко 4 см и не повече от 20 см.

Чепове - здрави, срастнали, несрестнали и падащи - без ограничения.

ГНИЛОТА - не се допуска.

Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

10. ОБЛИ МАТЕРИАЛИ ЗА ЗАНАЯТЧИЙСКА ПРЕРАБОТКА

Размери на облите материали за занаятчийска преработка са:

Дължина - от 1 до 3 м, градация през 50 см.

Дебелина-диаметър на тънкия край над 15 см.

Допуска се надмярка в дължината до 4 см.

ЧЕПОВЕ - без ограничения.

ВЪТРЕШНА ГНИЛОТА И КУХИНА - допуска се в централната част на трупа при положение, че има здрава периферна част най-малко 10 см.

КРИВИНИ - едностранна до 6%, двустранна до 3% от дължината.

Недостатъци на дървесината, непосочени по-горе се допускат.

11. ДЪРВА ЗА ОГРЕВ

ДЪЛЖИНА - от 0,30 до 1 м през 5 см, с допустима надмярка до 5 см.

ДЕБЕЛИНА - обли дърва с диаметър от 2 до 14 см. Дървата с диаметър над 15 см се разцепват на толкова части, че най-дългата линия на разцепване да не надвишава 20 см.

Допускат се недостатъци на дървесината.

➤ *При добив на асортименти от иглолистни и широколистни дървесни видове с различни от посочените в приложението дължини, разценките за добив се завишават с 10%.*

➤ *При продажба на асортишенти от иглолистни и широколистни дървесни видове с различни от посочените в приложението дължини, продажните цени се завишават с 5%.*

